

załącznik nr 1
do uchwały nr LIII/360/17
Rady Miejskiej w Głownie
z dnia 18 grudnia 2017 roku

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Miasta Głowna na lata 2018- 2020

Spis treści

1. WPROWADZENIE	3
2. POMOC W LICZBACH	3
3. PODSTAWA OPRACOWANIA PROGRAMU	5
4. ANALIZA SWOT	5
5. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE	7
6. DZIAŁANIA	7
7. ADRESACI PROGRAMU	9
8. REALIZATORZY PROGRAMU.....	10
9. FINANSOWANIE.....	10
10. MONITORING	10

1. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Miasta Głowna opracowany na lata 2018 - 2020 jest strategią samorządową wynikającą z ustawy z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, mającą na celu usystematyzowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017r. poz. 697 ze zmianami) określa zasady, formy pracy i pomocy rodzinom mającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz sprawowaniu pieczy zastępczej.

Ustawodawca zadanie wspierania rodziny i pieczy zastępczej podzielił na gminę, powiat i samorząd województwa. Pierwszym i najważniejszym elementem systemu wspierania rodziny jest gmina. Działania gminy powinny być nakierowane na profilaktykę oraz wszechstronną pomoc rodzinie w kryzysie, tak aby mogła ona poradzić sobie z trudnościami.

2. Pomoc w liczbach

Z analizy danych MOPS za 2016 rok wynika, że ogółem w 2016 roku z różnych form wsparcia oferowanych przez tutejszy Ośrodek skorzystało 1215 osób, co stanowi 11,75% mieszkańców Gminy Miasta Głowno. Bez względu na wartości z lat poprzednich wskazują na spadek tej wartości, jednak w ujęciu statystycznym współczynnik wzrasta. Szczegółowe dane prezentuje tabela poniżej.

Rok	2014	2015	2016	2017
Liczba mieszkańców ¹	14532	14365	14277	14182 ²
Liczba osób, którym udzielono pomocy w różnych formach	1267	1248	1215	927 ³
Wartość procentowa	11,47%	11,51%	11,75%	15,30%

¹ Dane uzyskane z Urzędu Miasta Głowno z działu Ewidencji Ludności, stan na ostatni dzień roku.

² Dane uzyskane z Urzędu Miasta Głowno z działu Ewidencji Ludności, stan na 30.06.2017r.

³ Dane uzyskane z MOPS w Głownie (stan na dzień 30.06.2017r.)

Rodziny objęte pomocą społeczną. Zestawienie 2016 roku i połowy 2017 roku.

Główne powody przyznania pomocy:	stan na 31.12.2016r.		stan na 31.06.2017	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	25	52	19	28
Sieroctwo	0	4	0	0
Bezdomność	9	13	3	3
potrzeba ochrony macierzyństwa	42	181	33	150
w tym: wielodzietność	18	95	18	94
Bezrobocie	275	730	204	530
Niepełnosprawność	154	309	138	262
długotrwała lub ciężka choroba	216	401	177	290
bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego:	77	289	51	209
w tym: rodziny niepełnosprawne	58	185	33	114
rodziny wielodzietne	25	133	20	110
przemoc w rodzinie	3	9	1	8
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0
Alkoholizm	82	180	68	146
Narkomania	5	24	5	16
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	13	21	6	8
brak umiejętności przystosowania do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0
zdarzenia losowe	3	7	0	0
sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ocena zasobów pomocy społecznej Gminy Miasto Głowno za 2016 i 2017 rok.

Zgodnie z art. 2 ustawy o pomocy społecznej „Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.”⁴

⁴

Ustawa z dn. 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Dz. U. z 2017 poz. 1769 ze zm.

Na podstawie powyższych danych statystycznych można wnioskować, że głównymi przyczynami korzystania rodzin z systemu pomocy społecznej w tutejszym Ośrodku w latach 2016/ 2017 było: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Jednym z częstych powodów ubiegania się o szeroko rozumiane wsparcie jest bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, która w sprawowaniu opieki ma różne źródła. Wśród nich jest bezrobocie jednego lub obojga rodziców, co jest związane z niskimi dochodami, które nie pozwalają na zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny. Innym powodem bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych jest brak umiejętności wychowawczych, nieprawidłowe wzorce oraz zaburzone relacje w rodzinie. Kolejnym powodem jest choroba alkoholowa rodziców sprawujących opiekę nad dziećmi.

3. Podstawa opracowania programu

Zadania przyjęte do realizacji, w ramach niniejszego Programu są zgodne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997r. Nr 78 poz. 483 ze zmianami);
- Konwencja o prawach dziecka (Dz.U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 ze zmianami);
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy z 25 lutego 1964r. (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 682);
- Ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech z 4 lutego 2011r. (t.j. Dz.U. z 2016r. poz.157 ze zmianami);
- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990r. (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 1875)
- Ustawa z dnia 9 marca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zmianami);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zmianami);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 783 ze zmianami);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 1769 ze zmianami);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 1860).

4. Analiza SWOT

Mocne strony:

- opracowana i przyjęta uchwałą Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Głowno,
- doświadczenie i wiedza we wsparciu rodziny pracowników MOPS odpowiedzialnych za realizację zadania,
- znajomość lokalnego środowiska przez pracowników MOPS,
- zatrudnienie asystentów rodziny pozwalające na zwiększenie kompetencji społecznych i rodzicielskich oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów przez rodziny,
- dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe,
- funkcjonowanie na terenie Gminy Miasta Głowno organizacji pozarządowych działających na rzecz rodziny,
- rozwijający się system pieczy zastępczej,
- realizacja programu świetlic środowiskowych na terenie Gminy Miasta Głowno,
- funkcjonowanie placówek służby zdrowia na terenie Gminy Miasta Głowno,
- funkcjonowanie placówek oświatowych na terenie Gminy Miasta Głowno.

Słabe strony:

- niska świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego,
- problemy ze znalezieniem zatrudnienia dla osób o najniższych kwalifikacjach zawodowych lub z niską gotowością do podniesienia kwalifikacji zawodowych,
- trudna sytuacja mieszkaniowa (niedobór lokali socjalnych),
- brak atrakcyjnej, bezpłatnej oferty wsparcia i organizacji czasu wolnego dla nastolatków.

Szanse:

- możliwość pozyskania środków zewnętrznych,
- podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny i pracowników socjalnych,
- większa aktywność organizacji pozarządowych,
- aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- zmiana wizerunku MOPS jako instytucji wspierającej rodzinę zmierzającą do wyeliminowania dotychczasowych stereotypów myślenia na temat tej instytucji,
- udzielanie profesjonalnego wsparcia osobom i rodzinom poprzez indywidualne podejście przedstawicieli wielu służb.

Zagrożenia:

- wzrost kosztów funkcjonowania rodziny,
- nowe zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania rodziny w postaci coraz powszechniejszych uzależnień behawioralnych i substancji psychoaktywnych, które stanowią nowe wyzwania dla specjalistów w zakresie ich terapii,
- świadome niedostrzeganie istniejących problemów przez rodzinę,
- przerzucanie ciężaru odpowiedzialności za wychowanie dzieci na instytucje, przy jednoczesnym braku współpracy rodzin w zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych,
- zagrażające i aspołeczne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież,
- zubożenie więzi emocjonalnych między członkami rodziny.

5. Cele główne i szczegółowe

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018- 2020 wyznacza zadania do realizacji, które przyczynią się do zmniejszenia skali problemów społecznych w Głownie. Celem jest zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych w Gminie Miasta Głowno.

Cele szczegółowe:

- 1) Stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin;
- 2) Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- 3) Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny;
- 4) Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym;
- 5) Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny;
- 6) Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi;
- 7) Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

6. Działania

Harmonogram Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 w Gminie Miasta

Główny został przedstawiony w poniższej tabeli:

L.p.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny	Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i motywowanie do leczenia i terapii ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi. Monitorowanie rodzin zagrożonych problemem wykluczenia społecznego.	2018-2020	MOPS	-liczba rodzin w których występuje problem uzależnień, -liczba osób, która podjęła leczenie lub terapię, -liczba spraw skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2.	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Praca socjalna skierowana na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	2018-2020	MOPS	- liczba porad udzielonych - liczba rodzin objętych pomocą finansową
3.	Zapewnienie wsparcia rodzinom w postaci kierowania Asystenta Rodziny, w tym podnoszenie umiejętności i kompetencji rodzicielskich, wychowawczych	Budowanie indywidualnych planów pracy z rodzinami, poprzedzonych diagnozą potrzeb, mocnych i słabych stron rodziny oraz zasobów własnych jakie rodzina posiada.	2018-2020	MOPS	-liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny -liczba zatrudnionych asystentów rodziny -liczba szkoleń skierowanych do asystentów w celu podnoszenia kompetencji zawodowych
4.	Kontynuacja programów dożywiania.	Współpraca pracowników socjalnych z pedagogami zatrudnionymi w placówkach oświatowych w celu prawidłowej diagnozy dzieci wymagających dożywiania.	2018-2020	MOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	-liczba rodzin korzystających ze wsparcia materialnego -liczba dzieci objętych dożywianiem.

5.	Zapewnienie dostępu do fachowej wiedzy z zakresu umiejętności rodzicielskich oraz doskonalenia własnych kompetencji.	Prowadzenie cyklicznych warsztatów z umiejętności wychowawczych dla rodziców.	2018-2020	MOPS	-liczba spotkań, -liczba uczestników
6.	Zintegrowanie działań wszystkich instytucji, organizacji, podmiotów na rzecz dzieci i rodziny.	Współpraca szkół, policji, służby zdrowia, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji. Stała współpraca z PCPR jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej.	2018-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	-liczba spotkań, szkoleń, konferencji itp.
7.	Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	Stały monitoring umieszczeń w placówkach.	2018-2020	MOPS	-kwota przeznaczona na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

7. Adresaci programu

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miasto Głowno na lata 2018-2020 to usystematyzowana, długoterminowa i perspektywiczna koncepcja polityki społecznej, mająca na celu podniesienie efektywności oraz skuteczności działań podejmowanych przez instytucje samorządowe na rzecz rodzin zamieszkujących naszą Gminę. Adresatami Programu są rodziny zamieszkujące Gminę Miasta Głowno, a w szczególności rodziny borykające się z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi oraz innymi problemami społecznymi, które narażają rodziny na wykluczenie społeczne.

Odbiorcami Programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;

- 2) Dzieci i młodzież którym rodzina nie zapewnia należytej opieki;
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz organizacji pracujących na rzecz dzieci.

8. Realizatorzy programu

Gminy program wspierania rodziny dla Miasta Głowna jest dokumentem otwartym i długofalowym. Realizowany będzie przy współpracy lokalnego samorządu, instytucji i organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zaangażowanych w prace na rzecz rodziny.

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głownie przy współpracy z Urzędem Miejskim, Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, kuratorami zawodowymi i społecznymi, placówkami oświatowymi i kulturalnymi, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Głownie, placówkami ochrony zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zgierzu, organizacjami pozarządowymi.

9. Finansowanie

Finansowanie 3 letniego Gminnego Programu Wspierania Rodzin dla Miasta Głowno na lata 2018- 2020 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Miasta Głowno, dotacji z budżetu państwa na rzecz zadań własnych i zleconych, programu rządowego wspierania rodziny, funduszy unijnych. Środki finansowe na realizację zadania z zakresu wspierania rodziny będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

10. Monitoring

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Głowno na lata 2018- 2020 jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głownie. Monitoring i ewaluacja programu odbywać się będzie poprzez przedkładanie Radzie Miejskiej w Głownie sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w terminie do 31 marca każdego roku. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich Wojewodzie Łódzkiemu w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu technicznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.